

OMSCHOLING JANSERS NEDERLAND

"It took me two years to have the courage to admit to myself that it was time to start thinking of a career switch. Once I let go of all my fears I found myself enjoying - immensely - the beginning of my new life. Studying gave me new energies, new knowledge, and I found back a fire that I thought was impossible to find outside of the dance world. If today I feel that life is giving me a brand new beginning in the work field it is only thanks to the existence of the retraining program. It is a fabulous idea and I hope that it will help many more dancers as much as it helped me."

Davide Cocchiara, ex – danser, studeert copywriting aan de Miami Ad School, Berlijn

Jaarverslag 2017

Dit is het jaarverslag van de Stichting Omscholingsregeling Dansers Nederland (ODN), waarmee het bestuur verantwoording aflegt over de activiteiten en de financiën van het jaar 2017.

Omscholingsregeling Dansers

De danskunst in Nederland beweegt zich letterlijk op hoog niveau en van dansers wordt verwacht dat zij aan navenante eisen voldoen. Meedoen op het wereldtoneel vraagt veel van dansers, zowel fysiek, mentaal als danstechnisch. Dat is de belangrijkste reden voor de korte duur van hun loopbaan. Het merendeel van de professionele dansers zet voor hun vijfendertigste een punt achter hun carrière. Dan eindigt weliswaar hun leven in de studio en op het podium, maar de pensioenleeftijd is op dat moment nog ver weg. Omscholing is dan onvermijdelijk. Dansers beschikken dan weliswaar over een schat aan ervaring en vaardigheden, maar zonder verdere scholing is het vinden van een nieuwe positie in de maatschappij vaak onbegonnen werk.

Een danscarrière is zo intensief en specifiek dat een danser die stopt een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Niet alleen komt dat door het intensieve en eenzijdige karakter van de dansloopbaan, maar ook de leeftijd waarop de danser nieuwe keuzes moet maken speelt daarbij een rol. Studeren tijdens de dansloopbaan is voor de meeste dansers nagenoeg onmogelijk. Daarvoor is die loopbaan te veeleisend en vraagt een enorme concentratie. Het is slechts een enkeling, die erin slaagt om zonder omscholing een andere baan te vinden.

Omscholing Dansers Nederland (ODN) is in het leven geroepen om dansers een uitgestoken hand te bieden als zij deze onvermijdelijke stap in hun loopbaan moeten nemen. Dat doet de omscholingsregeling op twee manieren. Door dansers te begeleiden bij het transitieproces naar een volgende loopbaan en alles wat daarbij komt kijken. Daarnaast worden dansers, die daarvoor in aanmerking komen, financieel gesteund om hun toekomstplannen in praktijk te brengen.

Noodgedwongen een punt zetten achter een danscarrière en dan een nieuw beroep kiezen, is een ingrijpende gebeurtenis in een dansloopbaan. Op de website van de Omscholingsregeling doet een aantal dansers hun verhaal over hun ervaringen, wat stoppen met dans voor hen betekende en hoe zij erin zijn geslaagd om nieuwe stappen te zetten. Hoe belangrijk het is dat dansers in die fase van hun carrière op weg worden geholpen, blijkt ook uit hun talloze en per definitie hartverwarmende reacties, die de Omscholingsregeling met grote regelmaat ontvangt.

Het is niet voor niets dat de Omscholingsregeling regelmatig naar voren wordt geschoven als het voorbeeld bij uitstek van een goed werkende regeling die de duurzame inzetbaarheid van werknemers bevordert. Zeker in een tijd waarin de arbeidsmarkt beweeglijker is geworden en er minder mensen zijn met een vaste baan.

De korte loopbaan van een danser moet echter niet worden verward met de toegenomen mobiliteit van werknemers in het algemeen. Een danscarrière is per definitie van korte duur en dat heeft niets te maken met veranderende ambities, slechte arbeidsmarktvooruitzichten, de noodzaak om employable te blijven of een flexibelere arbeidsmarkt.

Sinds de oprichting van de Omscholingsregeling in 1986 heeft een enorm aantal dansers een beroep gedaan op de mogelijkheden die de regeling biedt. Of het nu gaat om een adviesgesprek of om financiële steun dansers weten de weg naar ODN te vinden. In de afgelopen drie decennia maakten meer dan drieduizend dansers een afspraak voor advies over hun loopbaan en ruim vijfhonderd dansers kregen financiële steun om een opleiding te kunnen doen.

De persoonlijke begeleiding, die ODN aanbiedt, is kosteloos en iedere danser kan daar gebruik van maken. Dat doen er jaarlijks gemiddeld zo'n honderdtwintig. Zij doen een beroep op de expertise van de loopbaanadviseurs van de regeling. Niet alleen omdat zij overwegen te stoppen met de uitoefening van hun vak, maar ook met andere vragen over hun situatie. Ook dan roepen dansers de hulp in van de Omscholingsregeling. Zij voelen zich gesteund door de onafhankelijke en vertrouwelijke werkwijze van de medewerkers van ODN.

Financiële steun verleent de Omscholingsregeling alleen aan dansers, die tijdens hun dansloopbaan premies hebben betaald.

Er zijn twee varianten. De eerste is de vergoeding van studiekosten voor dansers, die tenminste zestig maandelijkse premies hebben afgedragen. Die is vooral bedoeld voor hen, die zich willen voorbereiden op de definitieve carrièrewisseling en die zich oriënteren op hun toekomst door cursussen te volgen of willen proeven hoe het is om weer in de boeken te zitten. Vaak gaat het om kortere cursussen, modulair opgebouwde opleidingen of onderwijs dat gevolgd kan worden naast de dansloopbaan.

De tweede variant van financiële steun bestaat uit studiekostenvergoedingen en een bijdrage in de kosten van levensonderhoud. Dit is de Toelage voor Studie en Inkomen en kan worden aangevraagd door dansers, die tenminste 96 premies hebben betaald gedurende een periode van tien jaar. Deze vorm van ondersteuning stelt dansers in staat om een omscholing te realiseren.

In alle gevallen is maatwerk het devies. De ruime ervaring, waarop de Omscholingsregeling kan bogen, heeft geleerd dat maatwerk de beste garantie is voor goede resultaten.

Beheer van de regeling

De uitvoering van de Omscholingsregeling is onder te verdelen in beheer en activiteiten. Onder beheer vallen alle administratieve handelingen, die voor de uitvoering van de regeling noodzakelijk zijn. Dat zijn o.m. premie-inning, het begeleiden en afhandelen van de aanvragen, het verwerken van studiekosten en uitkeringen, doen van betalingen, berekenen en controleren van budgetten van aanvragers, website beheer, voorbereiden en ondersteuning bestuursvergaderingen, notuleren etc.

De Omscholingsregeling streeft er continu naar om de kosten van het beheer tot het minimum te beperken. Die kostenpost wordt dan ook scherp gemonitord en bedroeg in het verslagjaar elf en een half procent van de begroting. Opnieuw een verbetering t.o.v. voorgaande jaren.

Bovenstaande grafiek toont de ontwikkeling van de beheerslasten sinds 2011.

Wat direct in het oog springt, is de sterke daling van de kosten in 2012 toen de Omscholingsregeling verzelfstandigde. Tot het einde van 2011 werd de administratieve uitvoering gedaan door het Pensioenfonds Kunst en Cultuur. De hoge kosten daarvan waren toen een van de redenen voor het bestuur om de uitvoering van de regeling in eigen hand te nemen. Dat besluit kreeg zijn concrete beslag in december 2011. In de laatste jaren is ODN in staat geweest de licht dalende lijn te continueren.

Activiteiten

Naast het beheer van de regeling ontplooit ODN een aantal uiteenlopende activiteiten. Als eerste zijn dat de diensten die aan dansers worden verleend. Dat is het belangrijkste werk van de medewerkers van de Omscholingsregeling. Ieder jaar raadpleegt een groot aantal dansers de loopbaanadviseurs van de regeling.

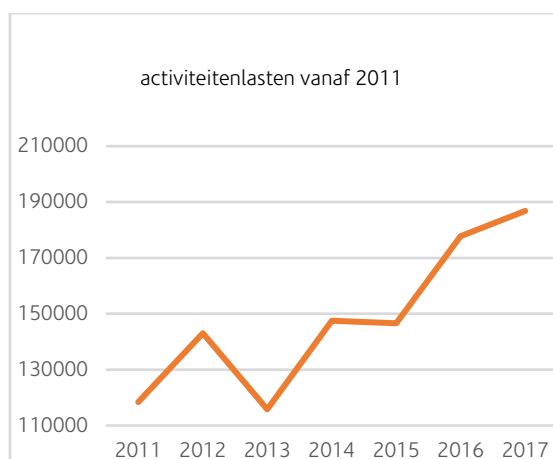
Zij willen meer weten over de mogelijkheden van de regeling, vragen advies over hun eigen loopbaan al dan niet met het oog op het indienen van een aanvraag of maken al gebruik van de regeling en behoeven tussentijds begeleiding.

Naast de dienstverlening aan individuele dansers onderneemt ODN activiteiten, zowel nationaal als internationaal, die erop gericht zijn om de regeling breed bekend te maken, een groter carrièrebewustzijn bij dansers tot stand te brengen en de positie van de regeling te versterken. Ook verleent ODN diensten aan dansers, opleidingen, gezelschappen en derden.

Naast de dienstverlening aan individuele dansers onderneemt ODN activiteiten, zowel nationaal als internationaal, die erop gericht zijn om de regeling breed bekend te maken, een groter carrièrebewustzijn bij dansers tot stand te brengen en de positie van de regeling te versterken. Ook verleent ODN diensten aan dansers, opleidingen, gezelschappen en derden.

Sinds de verzelfstandiging van de regeling in 2012 is het bureau van ODN meer activiteiten gaan doen onder andere om de aandacht te vestigen op het specifieke vraagstuk van de relatief korte loopbaan van een danser en het vergroten van het draagvlak voor de regeling. Gedurende de afgelopen vijf jaar zijn er verschillende discussies en thematische bijeenkomsten georganiseerd, gezelschappen en opleidingen bezocht en is er uitvoerig aandacht geweest voor het dertigjarig jubileum van ODN in 2016. Specifiek aandachtspunt is de beeldvorming over de regeling. De bijzondere resultaten die de regeling bewerkstelligt, bleken te weinig over het voetlicht te komen.

Een logisch gevolg van de intensivering van de taken is dat de kosten hiervan zijn gestegen.

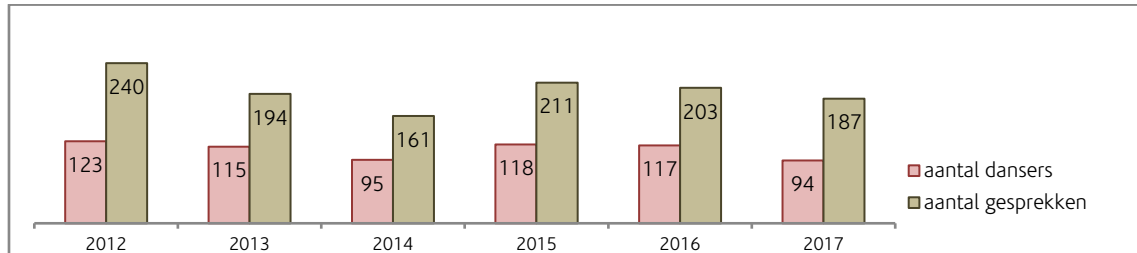
Bovenstaande grafiek toont de ontwikkeling van de activiteitenlasten sinds 2011.

De dansers

Gesprekken.

In 2017 meldden zich 94 dansers om een of meerdere afspraken te maken met de loopbaanadviseurs van ODN. Dat gaat dan om dansers die bij gezelschappen in dienst zijn, maar ook om freelancers. Er is een groeiende groep freelance dansers in Nederland en ook zij maken gebruik van de diensten van ODN, juist vanwege de vele vragen die een loopbaan als freelancer met zich meebrengt. In 2015 zijn er een aantal aanpassingen gedaan in de regeling om deze dansers beter te bedienen.

De drempel voor deze dienstverlening is laag, omdat er aan de adviesgesprekken geen kosten zijn verbonden.

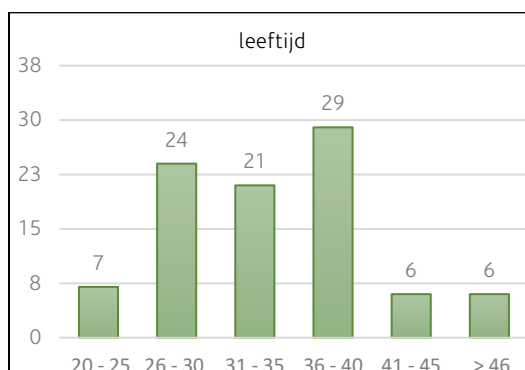

Ontwikkeling van het aantal adviesgesprekken vanaf 2012 tot en met 2017.

Bovenstaande grafiek laat zien dat de aantallen gesprekken en dansers kort voor het verstrijken van een kunstenplanperiode hoger is dan tijdens de eerst twee jaar van die periodes.

In de gesprekken staat, passend bij het maatwerkprincipe, de persoonlijke situatie van de betrokkenen voorop. Niet alle gesprekken houden perse verband met aanvragen. Soms gaat het om oriënterende gesprekken en in andere gevallen gaat het om volledige loopbaantrajecten. Dan weer vraagt iemand om tussentijds advies tijdens een scholing of gaat het om informatie over toeslagen, verblijfsstatus, belastingzaken, uitkeringen etc. Stoppen met dansen en de beëindiging van de meestal vaste arbeidsovereenkomst heeft doorgaans veel consequenties op uiteenlopende terreinen en van de medewerkers van de Omscholingsregeling wordt verwacht dat zij van alle markten thuis zijn.

Het leven na de dans brengt ook behoorlijke bureaucratie met zich mee en dat valt dikwijls niet mee voor dansers, die dat niet gewend zijn. Daardoor is de begeleiding vaak intensief. Het besluit om een punt achter de dansloopbaan te zetten, grijpt diep in op het dagelijks leven van de danser.

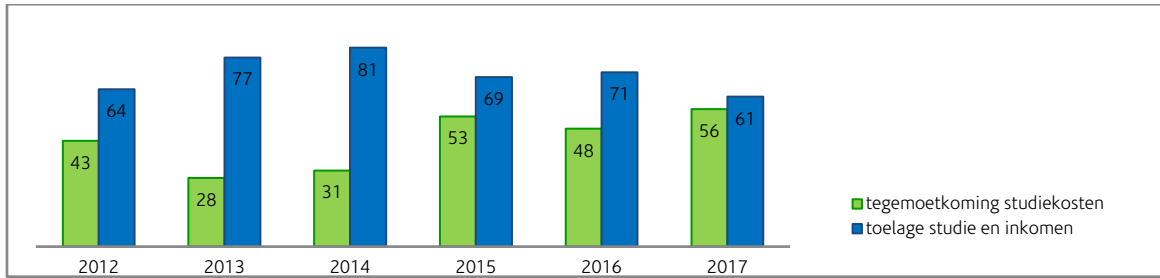

Bovenstaande grafiek toont de verdeling in leeftijdscategorie van dansers, die in 2017 advies zochten.

Financiële steun

Het totaal aantal dansers dat in 2017 met financiële steun van ODN studeerde, bedroeg 117, twee minder dan in 2016. Iets meer dan de helft van hen (61) genoten een Toelage voor Studie en Inkomen (TSI). Zij hebben hun loopbaan beëindigd, scholen zich volledig om en krijgen hun studiekosten vergoed en in de meeste gevallen een bijdrage in de kosten van levensonderhoud.

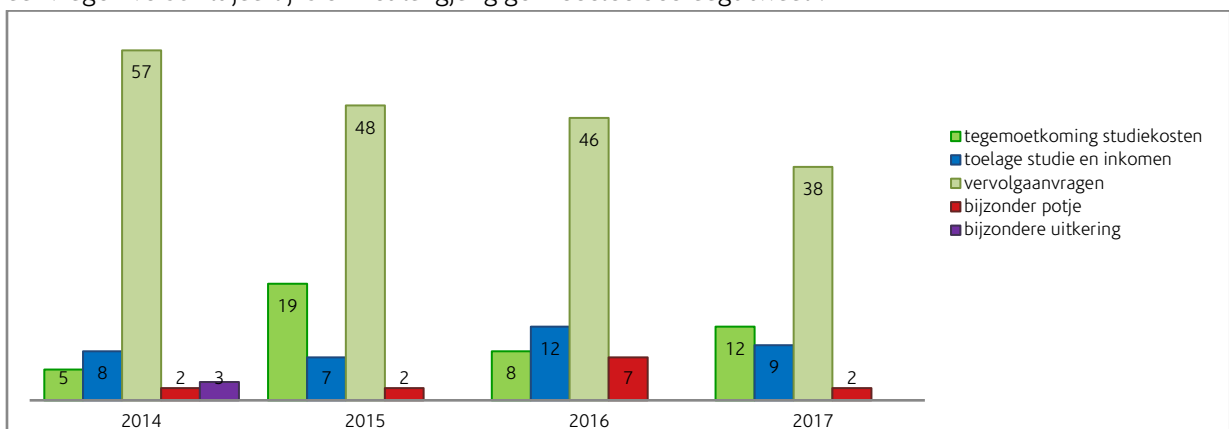
56 dansers gebruikten een Tegemoetkoming Studiekosten (TS). Het merendeel daarvan studeert naast de dansloopbaan en bereidt zich zo voor op het einde daarvan. Er zijn ook dansers die de TS benutten om een tweede loopbaan te verwezenlijken.

Ontwikkeling van het aantal gebruikers vanaf 2012 tot nu.

Nieuwe aanvragen 2017

In 2017 werden in het totaal negen nieuwe aanvragen voor een Toelage voor Studie en Inkomen afgehandeld. Dat is een kwart minder t.o.v. 2016. Toen waren het er twaalf. Het aantal van dit type aanvragen verschilt jaarlijks en het langjarig gemiddelde bedraagt twaalf.

Bovenstaande grafiek vertoont het verloop van het aantal aanvragen per jaar sinds 2014

Het totaalbedrag dat aan de negen aanvragers is toegekend, was € 374.509 Dat is gemiddeld een bedrag van € 41.612 per danser. Ten opzichte van 2016 is dat een stijging. In dat jaar was het bedrag € 23.055 per danser. In 2017 zijn er meer langer durende plannen goedgekeurd, waardoor de gemiddelde toekenning hoger is dan in 2016.

Ook in 2017 is er, traditiegetrouw, een groot aantal vervolgaanvragen ingediend. Dat zijn aanvragen van dansers, die al eerste stappen hebben gezet en dan verder willen studeren. Dit aantal bedroeg 38 en het totaalbedrag dat hiermee gemoeid gaat is: € 169.943

Het aantal nieuwe aanvragen voor een Tegemoetkoming in de Studiekosten, de TS, was twaalf. Een toename van een derde in vergelijking met 2016. Toen ging het om acht aanvragen. Het totaalbedrag dat aan de Tegemoetkoming Studiekosten werd uitgegeven was € 55.736

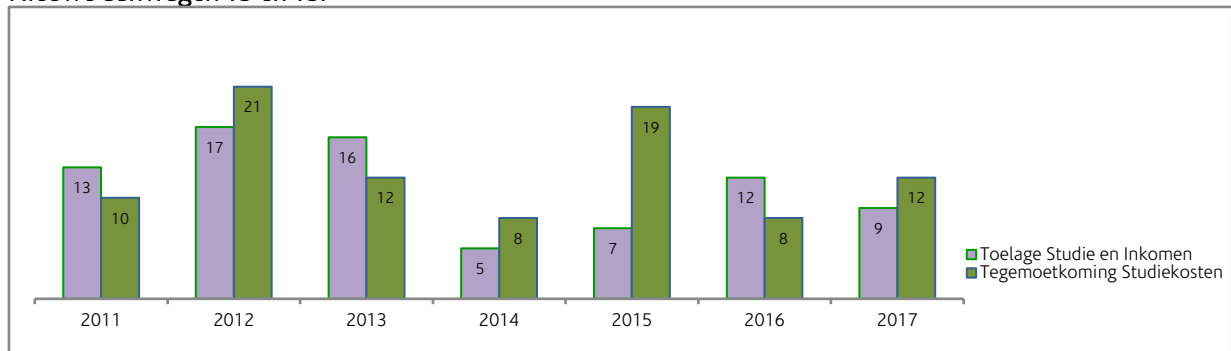
In 2017 zijn er twee aanvragen gehonoreerd uit het zogenoemde Bijzondere Potje. Dit is de voorziening voor dansers, die formeel niet voor ondersteuning in aanmerking komen en tussen het podium en de orkestbak terecht dreigen te komen. Het gaat om bijzondere gevallen, bijvoorbeeld dansers die een lange carrière achter de rug hebben, maar in veel verschillende landen hebben gewerkt en daardoor niet aan de voorwaarden van de regeling voldoen. Of om dansers, die in andere bijzondere omstandigheden verkeren. Dit wordt per geval door het bestuur beoordeeld. In 2017 het totaal werd een bedrag van € 9.481 toegekend.

Wat doen de mensen, die gebruik maken van de Omscholingsregeling in 2017?

Acteur 3 x, Alexander techniek, MA Arts & Culture Artistic research, Bachelor of fine arts, Buitensportinstructeur, Business studies 3 x, Choreografie 3x, Choreografie / dansdocent, Comedian, Dansdocent 2 x, Danstherapie, Eigen dansschool, Eigen naaiatelier, Elektronische muziek produceren, Elektricien, Etaleur, Fotografie, Frans, Gezondheidscoach 2x, Gyrotonics instructeur, Hebreeuws, Informatica, Master in Performance Studies, MBA, Movement Dance Therapy, Natuurwetenschappen, Nederlands, Paardrijinstructeur, Pilates 5x, Psychotherapie, Rechten

3x, Rolwing, Sommelier, Sportinstructeur, Theaterwetenschappen, Verpleegkunde, Voedingwetenschappen, Yoga docent, Osteopathie, Yoga Health Coach/Therapist 2x

Nieuwe aanvragen TS en TSI

Bovenstaande grafiek geeft de ontwikkeling weer van het aantal nieuwe aanvragen TS en TSI in de periode vanaf 2011.

Activiteiten nationaal

Sinds ODN in 2012 de regeling in eigen beheer uitvoert, is het aantal activiteiten gegroeid. De beëindiging van de dansloopbaan kan niet los worden gezien van de loopbaan zelf en de context waarin dansers werken en zijn opgeleid. De diensten die de Omscholingsregeling aanbiedt gaan daarom verder dan alleen de individuele dansers. Gedurende de afgelopen vijf jaar zijn er verschillende discussies en thematische bijeenkomsten georganiseerd rondom thema's die alles met het specifieke karakter van de dansloopbaan te maken hebben. Ook worden gezelschappen en opleidingen bezocht om de mogelijkheden van de regeling uiteen te zetten.

Dansers en ook andere stakeholders zijn gebaat bij een goede omscholingsregeling, inzicht hoe deze functioneert en wat de resultaten ervan zijn. De tentoonstelling en het bijbehorende boek *Second Stage* bijvoorbeeld brengen letterlijk in beeld wat ex – dansers zijn gaan doen. Het inspireert de huidige generatie om over hun eigen toekomst na te denken en maakt duidelijk wat de resultaten van het werk van de regeling zijn.

Ook in 2017 zijn er specifieke activiteiten ondernomen om de zichtbaarheid van de regeling verder te vergroten. Zo is er een start gemaakt met het moderniseren van de website, het ontwerp en vervaardigen van een poster en het maken van een aantal videoclipps.

Een bijzonder evenement vond plaats in oktober. Dat was een bijeenkomst met ex – dansers, die ooit gebruik maakten van de regeling. Op de goed bezochte middag in Podium Mozaïek in Amsterdam werd uitvoerig stilgestaan bij de persoonlijke ervaringen van dansers met hun transitie en de rol die de Omscholingsregeling daarbij speelde.

Drie foto's van Goran Turnšek uit de tentoonstelling en het boek *Second Stage*. V.l.n.r. Agnes Oostelbos, Dario Mealli en Bruno Barat

Internationaal

Zoals ook dansers en de danskunst zich niet beperken tot de landsgrenzen doen de activiteiten van ODN dat ook niet. Al een aantal jaren bekleedt ODN de voorzittersrol van de *International Organization for the Transition of Professional Dancers (IOTPD)*. Dit is de wereldwijde (netwerk)organisatie van instellingen die zich bezighouden met de problematiek van de stoppende danser. Deze organisatie brengt als sinds het begin van de jaren negentig de problematiek van de stoppende danser internationaal onder de aandacht en probeert daarmee landen te bewegen maatregelen te nemen, waarmee dansers aan het einde van hun dansloopbaan worden ondersteund.

Behalve dat is een bijzondere meerwaarde van de jaarlijkse bijeenkomsten de uitwisseling tussen professionals van ervaringen, trends en deskundigheid. De bijeenkomsten zijn om die reden niet alleen inspirerend, maar bevorderen daarmee de deskundigheid van de deelnemende centra.

Naast Nederland zijn bij de IOTPD aangesloten België, Canada, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Polen, Spanje, Tsjechië, de Verenigde Staten, Zwitserland en Zuid-Korea.

De jaarvergadering vindt telkens in een ander land plaats en dit jaar in Berlijn (Duitsland). De collega's van Stiftung Tanz faciliteerden dit jaar de bijeenkomst die plaatsvond van 25 tot en met 27 mei in hun nieuwverworven villa. Naast het kantoor in het centrum van de stad beschikken zij sinds het afgelopen jaar over een groot herenhuis in de wijk Köpenick, aan de rand van Berlijn. De verschillende ruimtes in de riante villa worden ter beschikking gesteld t.b.v. residenties, studenten, die een plek zoeken om tijdelijk geconcentreerd te kunnen werken bijv. aan een scriptie, vergaderingen, onderdak aan buitenlandse gasten en het souterrain leent zich bij uitstek als ruimte voor fysiotherapie, Gyrotonics, yogalessen etc. De jaarvergadering van de IOTPD kreeg een bijzonder karakter doordat met deze bijeenkomst het pand officieel in gebruik werd genomen.

Niet alleen in Nederland geldt de Omscholingsregeling als inspirerend voorbeeld, waarmee de duurzame inzetbaarheid van dansers wordt bevorderd. Ook internationaal bekleedt ODN een voortrekkersrol en daarom en vanwege de ervaring van dertig jaar wordt ODN regelmatig uitgenodigd om de regeling, de historie en werkwijze in het buitenland toe te lichten of om deskundigheid en ervaring te delen.

In samenwerking met de International Actor's Federation, de wereldwijde federatie van vakverenigingen en organisaties van professionals in de podiumkunsten, is in 2017 een start gemaakt met de uitvoering van het project *Dance Futures, - Creating Transition Schemes for Dancers and Promoting Sustainable Mobility in the Dance Sector*.

Paul Bronkhorst heeft zitting in de stuurgroep, die het project inhoudelijk aanstuurt.

Het project wil een aantal landen stimuleren programma's te ontwikkelen waarmee dansers, die werkzaam zijn in die landen, worden gesteund als zij het einde van hun loopbaan hebben bereikt en een nieuwe beroepskeuze moeten doen. Het gaat om drie landen waar al een voedingsbodem bestaat; België, Hongarije en Spanje. In 2017 vonden werkconferenties plaats in Brussel en Boedapest en ten tijde van het schrijven van dit verslag heeft inmiddels ook een werkconferentie in Madrid plaatsgehad.

Het resultaat van deze conferenties stemt bemoedigend. In alle drie de landen wordt er op verschillende manieren gewerkt om een regeling van de grond te brengen en bestaat er bij verschillende ministeries in die landen een grote welwillendheid om mee te werken.

Samenwerking met *Dancers Career Development* (Groot-Brittannië).

Sinds 2007 werkt de Omscholingsregeling intensief samen met de Engelse zusterorganisatie, *Dancers Career Development*. Concreet houdt de samenwerking in dat de periodes die dansers werken in Groot-Brittannië resp. Nederland meetellen voor de toelatingscriteria van een ieders programma. Bijvoorbeeld kan een danser, die zes jaar bij het English National Ballet heeft gewerkt en dan de overstap maakt naar een gezelschap in Nederland de 'Engelse' jaren mee laten tellen voor de eisen van ODN. Het spreekt voor zich dat het gaat om gezelschappen, die deelnemen aan de regeling in de beide landen. Tot nu toe heeft de samenwerking voor een aantal dansers betekend, dat zij konden worden ondersteund, omdat hun hele loopbaan meetelde voor de toelatingscriteria.

Communicatie

Zichtbaarheid, draagvlak en toegankelijkheid zijn cruciaal voor de Omscholingsregeling. Daarom is er ook in 2017 intensief aandacht besteed aan de manier waarop de Omscholingsregeling zich presenteert. Een continu aandachtspunt is hoe de regeling bij de verschillende doelgroepen onder de aandacht kan worden gebracht.

De eigen website is vanzelfsprekend een belangrijk instrument, maar op sociale media kan de Omscholingsregeling ook niet ontbreken. ODN beschikt over een tweetal Facebookpagina's d.w.z. een besloten groepspagina en een openbare pagina en de regeling is uiteraard ook aanwezig op Instagram.

In 2017 is er hard gewerkt aan de site van de Omscholingsregeling. Weliswaar geeft de bestaande site een goed beeld waar ODN voor staat, maar iets moderner mag wel. De informatie is accuraat, maar de presentatie te statisch en naar de huidige maatstaven bevat de site te veel tekst. Met hulp van de webmaster wordt het beeld verfrist, de teksten aansprekender geformuleerd en ook de vormgeving dynamischer.

De nieuwsbrieven van ODN worden veel gelezen en gewaardeerd. In 2017 zijn er vier nieuwsbrieven gemaakt. Deze worden verstuurd aan klanten en stakeholders. In de nieuwsbrieven komen actuele ontwikkelingen en wetenswaardigheden over dansers en de regeling voor het voetlicht. Vaste rubriek is de Next Step, waarin dansers aan het woord komen die gebruik hebben gemaakt of maken van de regeling. Zij zijn de beste ambassadeurs van de regeling, omdat zij als geen ander kunnen verwoorden wat stoppen met dansen is. Hun persoonlijke ervaringen spreken tot de verbeelding en zijn niet alleen een bron van inspiratie voor collega dansers, zij gunnen ook de buitenstaander een blik op het belang van het werk van de Omscholingsregeling.

Tot haar doelgroep rekent ODN niet alleen dansers en hun werkgevers, maar ook andere sleutelfiguren in de sector tot en met het grote publiek.

Bureau

Het beheer en de activiteiten van de regeling worden uitgevoerd door de medewerkers van het bureau. Dat zijn er vier, gezamenlijk goed voor 3,0 fte. Het aantal fte voor administratieve taken is 1,1. 1,9 fte is gewijd aan loopbaanbegeleiding, voorlichting en andere diensten en activiteiten. De directeur is Paul Bronkhorst

Huisvesting

In 2017 was de Omscholingsregeling het hele jaar gevestigd in het Industriegebouw aan de Bethaniëndwarsstraat 6R in Amsterdam. In dat jaar is niettemin al het initiatief genomen om te gaan verhuizen. In het kader van het sectorplan Kunst en Cultuur (zie jaarverslag 2016) bestonden er al contacten met het Sociaal Fonds Podiumkunsten.

Bestuur

Het bestuur van de Omscholingsregeling bestaat uit vijf leden en is paritair samengesteld d.w.z. twee leden worden benoemd door de vakbond (Kunstenbond) en twee door de werkgeversorganisatie de NAPK. Gezamenlijk kiezen zij een onafhankelijke voorzitter. Voor hun activiteiten ontvangen de bestuursleden per vergadering vacatiegelden conform de richtlijnen van de Kunstenbond.

Namens de werkgevers zaten in 2017 in het bestuur: Toine van der Horst, business manager van Nationale Opera en Ballet en Thomas Smit, zakelijk leider Theater Bellevue in Amsterdam.

De werknemers werden vertegenwoordigd door Barbara Suters, ex – danseres, nu eigenaar productie ontwerp bureau en Klaas Backx, ex – danser, nu docent Klassieke dans aan de Theaterschool Amsterdam.

Ruud Nederveen vervulde de rol van onafhankelijk voorzitter. Bij het schrijven van dit verslag is hij inmiddels teruggetreden (zijn termijnen zaten er ruimschoots op) en is hij opgevolgd door Monique Vogelzang, werkzaam als inspecteur – generaal bij de Onderwijsinspectie.

De samenstelling van het bestuur waarborgt een evenwichtige vertegenwoordiging van bestuurlijke ervaring, goede kennis van de danssector en specifieke deskundigheden met betrekking tot de danspraktijk en het vraagstuk van omscholing van dansers.

Goed bestuur en toezicht vindt ODN belangrijk. Daarom hanteert het bestuur bij de uitoefening van zijn taken hanteert het bestuur de *Code Cultural Governance*. Mede in dat kader heeft het bestuur in het verslagjaar besloten zijn eigen functioneren te evalueren d.m.v. een speciaal voor dat doel ontworpen vragenlijst. Het bestuur heeft zichzelf zo tegen het licht gehouden. Uit de resultaten van de zogenoemde zelfevaluatiescan is gebleken dat het bestuur adequaat werkt. Daarnaast is een aantal aandachtspunten naar voren gekomen. Bijvoorbeeld met betrekking tot de samenstelling van het bestuur en de ambassadeursrol, die het bestuur vervult. Het inzicht dat de scan heeft opgeleverd is als zinvol ervaren en voor herhaling vatbaar.

Bestuursvergaderingen

In 2017 heeft het bestuur vijf maal vergaderd.

Financiën

2017 is afgesloten met een batig saldo van € 219.615 Dit resultaat is het gevolg van een positief beleggingsresultaat van € 159.126 en doordat de voorziening dotaties voor studiekosten en uitkeringen iets lager is uitgevallen dan begroot. Het resultaat wordt toegevoegd aan het doelvermogen van de Omscholingsregeling. ODN streeft naar een dekking van 100% om de aanspraken van de deelnemers optimaal te kunnen waarborgen.

Vermogensbeheer

Het vermogen van ODN wordt beheerd door Insinger Gilissen. Het portefeuilleprofiel van de Omscholingsregeling is vastgesteld op gematigd defensief. Het spreekt voor zich dat, gegeven de achtergrond en de bestemming van de financiële middelen, het niet verantwoord is om grote risico's te nemen. 52,85% van het vermogen is belegd in een vastrentend waardenfonds (= minder risico) en 33,48% procent in een aandelenfonds (= meer risico). De resterende 13,67% procent zijn liquiditeiten. Met de vermogensbeheerder vindt regelmatig overleg plaats om ervoor te zorgen dat het beleggingsbeleid optimale resultaten oplevert.

Premiebat en arbeidsvoorwaardenmiddelen.

Het totaalbedrag aan baten (premieopbrengsten en arbeidsvoorwaardenmiddelen) was in 2017 vrijwel gelijk aan 2016. Ook dit jaar bleek een aantal gezelschappen niet bereid om arbeidsvoorwaardenmiddelen geheel of gedeeltelijk over te dragen. Daarvoor is dit jaar een voorziening opgenomen ter hoogte van € 191.229 Het totale bedrag voor de voorziening debiteuren komt daarmee op € 475.746.

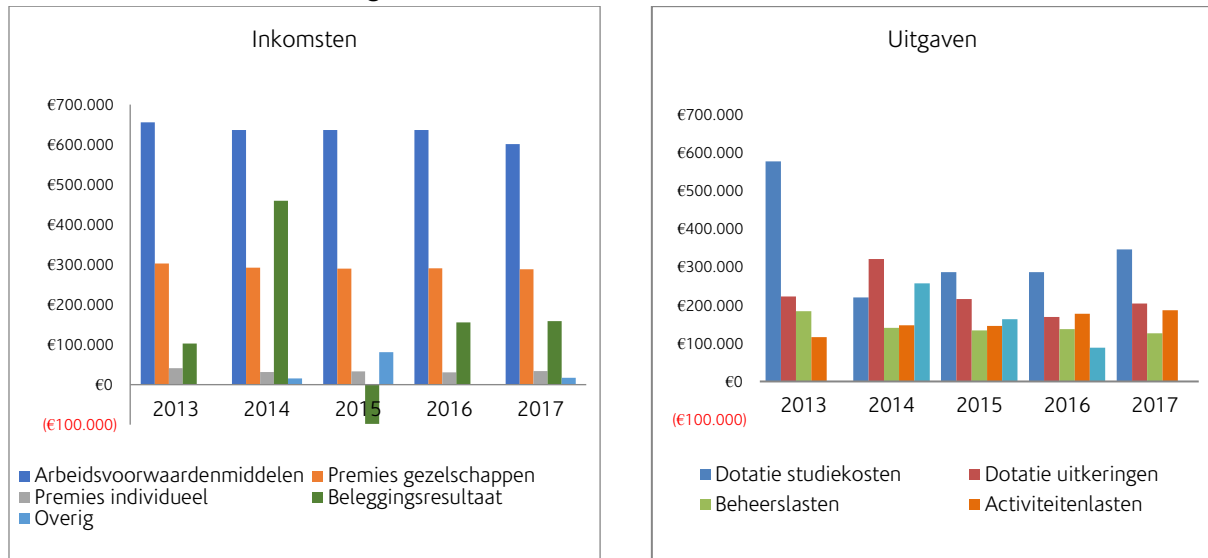
Op pagina 10 en 11 van dit verslag wordt de achtergrond van deze voorziening nader toegelicht.

In 2017 hebben de volgende gezelschappen de subsidie volledig doorgeleid naar de Omscholingsregeling: Nationale Opera en Ballet, Nederlands Dans Theater, Scapino Ballet, Danstheater AYA, Jens van Daele. Een overzicht van gezelschappen die dit niet doen, is vermeld in de Jaarcijfers behorende bij dit verslag onder 1.3 Debiteuren.

Voorzieningen

In 2017 zijn de voorzieningen Studiekosten en Uitkeringen resp. iets gestegen en gedaald. De meeste aanvragen zijn voor kortere cursussen en om die reden wordt er minder gevraagd om ondersteuning bij de kosten van levensonderhoud. Kortere cursussen kunnen doorgaans immers worden gevolgd met behoud van uitkering. Het is echter nog te vroeg om te kunnen beoordelen of dit een blijvende trend zal zijn. Wat wel vaststaat is dat het beschikbare budget per dansers lager is geworden. Dit wordt veroorzaakt door de nieuwe formule die wordt gehanteerd bij de vaststelling van de budgetten dan de dansers.

Het totaal van Inkomsten en Uitgaven in één overzicht:

De regeling in 2017

Dat de omscholingsregeling voor dansers niet alleen een bijzondere, maar ook essentiële arbeidsvoorwaarde is, staat buiten kijf. Een punt zetten achter de dansloopbaan is een moeilijk proces, maar niet onoverkomelijk als er een goede voorziening is. Dat blijkt uit de praktijk. Loftuitingen van dansers, die er gebruik van maken, zijn niet van de lucht en de resultaten, die de regeling behaalt, zijn verbluffend. De danssector laat met deze regeling zien dat hij al meer dan dertig voorop loopt met het nemen van verantwoordelijkheid voor zijn dansers. Het is daarmee een goed voorbeeld, ook voor andere sectoren, van een goed werkende maatregel voor de duurzame inzetbaarheid van werkenden in de sector.

De omscholingsregeling is eigendom van de gezelschappen en dansers. Het is een voorziening die alleen kan bestaan als iedereen de regeling belangrijk vindt, meedoet en dan de lasten ook gezamenlijk draagt.

De regeling wordt bekostigd uit premiebijdragen van dansers en gezelschappen en door subsidie. Deze subsidie wordt sinds 2009 niet meer rechtstreeks van OCW ontvangen, maar is door het ministerie, niet geormerkt noch herkenbaar, toegevoegd aan de subsidie die aan de gezelschappen worden verstrekt.

Een aantal gezelschappen geeft het deel van hun subsidie dat oorspronkelijk voor de Omscholingsregeling bedoeld was in zijn geheel of gedeeltelijk niet door. Dat brengt de regeling en de aanspraken die dansers op de regeling kunnen maken, in gevaar. Zonder subsidie kan de regeling niet voortbestaan. Het is echter niet mogelijk om gezelschappen te dwingen subsidie door te geven. Doordat een aantal gezelschappen de subsidie deels of in zijn geheel niet doorgeleidt, verliest de Omscholingsregeling een substantieel deel van haar bekostiging; meer dan een kwart van de oorspronkelijke subsidie komt niet meer bij de Omscholingsregeling terecht!

Een gezelschap, dat zijn verantwoordelijkheid niet neemt, mag niet verwachten dat de dansers, die bij hen in dienst zijn geweest op dezelfde wijze van de regeling kunnen profiteren als de dansers die werken bij gezelschappen die dat wel doen. Daarom wordt er bij de vaststelling van het budget van een individuele danser rekening mee gehouden of er al dan niet arbeidsvoorwaardenmiddelen door de werkgever zijn doorgesluisd. De budgettaire mogelijkheden van aanvragers zullen beperkter zijn als gezelschappen de arbeidsvoorwaardenmiddelen niet hebben doorgegeven.

Belangrijke stakeholders als Kunsten '92, De Sociaal Economische Raad en Raad voor Cultuur hebben zich al uitgesproken over de meerwaarde die de Omscholingsregeling heeft. Als dit verslag wordt geschreven hebben ook bijna vijfhonderd dansers gezegd dat zij willen dat de regeling overeind blijft. Het merendeel van de dansgezelschappen ziet en onderkent het belang van de regeling. Het zijn vooral de gezelschappen, die door het Fonds Podiumkunsten worden gesubsidieerd, voor wie het lastig is om uit de toch al krappe budgetten, de aanvullende middelen vrij te maken. Zeker nu deze in de huidige Kunstenplanperiode niet

langer apart worden verstrekt en de gezelschappen volgens eigen zeggen al meer moeten doen voor dezelfde middelen.

De uitvoerende organisatie is er in de afgelopen jaren in geslaagd om de regeling transparant en financieel beheersbaar te maken. De organisatie is in 2012 verzelfstandigd en de regeling zelf werd in 2015 ingrijpend hervormd. De toekomstbestendigheid hangt echter vooral af van de mogelijkheden om de regeling te bekostigen c.q. de bereidheid van de gezelschappen/sociale partners om in de regeling te investeren.

Het is urgent dat er perspectief komt voor een regeling die perspectief biedt. Het bestuur weet dat alle belanghebbenden in de sector zich bewust zijn van de bijzondere betekenis die de Omscholingsregeling heeft. Een toekomstbestendige oplossing voor de regeling is daarom haalbaar. Zeker in een tijd waar het besef groeit dat goed werkgeverschap/Fair Practice onontbeerlijk is voor een sterke sector en ook voor een instrument als de Omscholingsregeling.

Namens het bestuur,

Monique Vogelzang
voorzitter
Amsterdam, 17 april 2018

Jaarcijfers 2017

Balans per 31 december 2017na saldo bestemming
x € 1,-

		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>			<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<i>Vaste Activa</i>				<i>Eigen Vermogen</i>			
Materiële activa:	1.1	3.038	2.300	Doelvermogen	2.1	3.666.823	3.447.208
Financiële activa:	1.2	4.463.928	4.407.399	<i>Voorzieningen</i>			
<i>Vlottende activa</i>				Voorziening studiekosten	2.2	786.775	736.338
Debiteuren	1.3	124.840	155.980	Voorziening uitkeringen	2.3	404.527	417.225
Overige vorderingen	1.4	7.101	30.848	<i>Kortlopende schulden:</i>			
Overlopende activa	1.5	11.886	10.263	Crediteuren	2.4	14.601	25.715
Liquide middelen	1.6	309.595	48.359	Belasting, loonheffing	2.5	9.207	8.542
				Overlopende passiva	2.6	38.455	20.121
Balanstotaal		<u>4.920.388</u>	<u>4.655.149</u>	Balanstotaal		<u>4.920.388</u>	<u>4.655.149</u>

Staat van Baten & Lasten 2017

x € 1,-

		31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Baten				
Premieopbrengsten	3.1.1	322.164	325.000	330.182
Arbeidsvoorwaardenmiddelen	3.1.2	777.988	601.250	724.052
		<u>1.100.152</u>	<u>926.250</u>	<u>1.054.234</u>
Som der baten		1.100.152	926.250	1.054.234
Lasten				
<i>Beheerslasten:</i>				
Beheerslasten personeel	3.2.1	77.356	75.920	75.280
Beheerslasten materieel	3.2.2	49.526	52.148	50.874
		<u>126.882</u>	<u>128.068</u>	<u>126.154</u>
<i>Activiteitenlasten:</i>				
Activiteitenlasten personeel	3.2.3	147.847	145.103	142.400
Activiteitenlasten materieel	3.2.4	38.966	34.893	46.448
		<u>186.813</u>	<u>179.996</u>	<u>188.848</u>
Studiekosten dansers	3.2.5	347.004	362.500	287.548
Uitkeringen dansers	3.2.6	205.135	322.500	169.896
		<u>552.139</u>	<u>685.000</u>	<u>457.444</u>
Som der lasten		865.834	993.064	772.447
Saldo		234.319	-66.814	281.787
Financiële baten & lasten				
Beleggingsresultaat	3.3.1	159.126	100.000	155.498
Diverse baten	3.3.2	17.409	18.230	2.156
Diverse lasten	3.3.3	-191.239	-21.500	-91.190
		<u>-14.704</u>	<u>96.730</u>	<u>66.464</u>
Resultaat van baten en lasten		219.615	29.916	348.251

Kasstroomoverzicht (staat van herkomst en besteding der middelen)

x € 1,-

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Bedrijfsresultaat	219.615	348.251
Aanpassing voor:		
vorderingen	53.264	-9.264
kortlopende schulden	7.885	-91.178
afschrijvingen	<u>1.417</u>	<u>893</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>282.181</u>	<u>248.702</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investeringen in materiële vaste activa	-2.155	-2.446
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-2.155</u>	<u>-2.446</u>
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Mutatie beleggingen	-56.529	-156.472
Mutatie voorzieningen	<u>37.739</u>	<u>-245.467</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-18.790</u>	<u>-401.939</u>
Saldo kasstromen	<u>261.236</u>	<u>-155.683</u>
Beginstand liquide middelen	48.359	204.042
Eindstand liquide middelen	309.595	48.359
Mutatie liquide middelen	<u>261.236</u>	<u>-155.683</u>

ALGEMENE TOELICHTING

Statutaire doelstelling

De stichting heeft tot doel:

Het verstrekken van uitkeringen aan rechthebbenden om deze rechthebbenden de mogelijkheden te bieden zich na hun danscarrière een andere plaats in de maatschappij te verwerven.

Te voorzien in een goede begeleiding bij het maken van een nieuwe beroepskeuze door een rechthebbende.

Vestigingsadres

Johan M. Coenenstraat 4-links
1071 WC Amsterdam

Inschrijving kamer van koophandel

De Stichting is ingeschreven in het Stichtingenregister van de Kamer van Koophandel in Amsterdam onder nummer 41205502

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen zijn toegelicht bij de afzonderlijke posten van de balans en de staat van lasten en baten.

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen kostprijs.

De aandelen en vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze ontstaan. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Het uiteindelijke resultaat van baten en lasten wordt verwerkt in het Doelvermogen.

De stichting past hierbij RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven voor de jaarverslaggeving toe.

Bij de waarderingsgrondslag van de voorzieningen zijn alleen de deelnemers opgenomen waarvan bekend is dat zij rechten doen gelden op uitkeringen uit het fonds. De reden hiervan is omdat er een aantal zeer moeilijk te voorspellen factoren zijn, die van grote invloed kunnen zijn op het aantal deelnemers dat aanspraak wil maken op een uitkering.

Toelichting op de balans

1.1 Materiële activa

	Software	Hardware	Inventaris	31-12-2017	31-12-2016
Stand begin jaar:					
Aanschafwaarde	23.990	8.099	0	32.089	29.643
Afschrijving voorgaande jaren	23.990	5.799	0	29.789	28.896
Boekwaarde begin jaar	0	2.300	0	2.300	747
Aanschaf	195	1.235	725	2.155	2.446
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	32	1.219	166	1.417	893
Saldo	163	16	559	738	1.553
Eindstand:					
Aanschafwaarde	24.185	9.334	725	34.244	32.089
Cumulatieve waardeverminderingen	0	0	0	0	0
Totale afschrijving	24.022	7.018	166	31.206	29.789
Boekwaarde	163	2.316	559	3.038	2.300

Afschrijvingsperiode is 3 jaar.

1.2 Financiële activa

	31-12-2017	31-12-2016
Stand begin jaar	4.260.260	4.163.350
Aankopen	1.930.610	1.537.578
Verkopen	-2.022.072	-1.586.984
Gerealiseerd beleggingsresultaat	32.704	-19.753
Ongerealiseerd beleggingsresultaat	108.486	166.068
	4.309.987	4.260.259
Liquiditeiten	153.941	147.140
Eindstand	4.463.928	4.407.399

De participaties worden gewaardeerd tegen de actuele waarde (netto asset value).

Rendement

2015 aug tm dec	-3,32%
2016	3,72%
2017	3,62%

Verdeling

Zakelijke waarden	33,48%
Vastrentende waarden	52,85%
Liquiditeiten	13,67%

1.3 Debiteuren

	31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	600.586	440.498
Voorziening debiteuren	-475.746	-284.518
	<u>124.840</u>	<u>155.980</u>

De hieronder genoemde debiteuren zijn voorzien:

Debiteur:	Betreft:	Bedrag:
Introdans	Arbeidsvoorwaardenmiddelen BIS-gezelschappen 2013 tm 2017	107.500
Stichting WArd/waRD	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	31.199
Stichting Het Veem Theater	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	5.738
T.R.A.S.H.	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	9.180
Stichting de Stilte	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	41.799
Project Sally Maastricht	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	21.738
NB projects	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	30.873
Stichting Balls / ISH	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	56.094
Club Guy & Roni	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	54.649
Leine&Roebana/Date Dans en Theater	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2014 tm 2017	22.950
Korzo	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	12.941
Maas	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	9.031
Conny Janssen	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	14.691
ICK	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	14.938
Dox	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	9.031
Plan D	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	5.844
De Dansers	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	5.844
Panama Pictures	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	5.100
Another Kind of Blue	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	6.056
Backbone	Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen 2017	3.302
Ander		7.247
Totaal		<u><u>475.746</u></u>

1.4 Overige vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
Voorschotten studiekosten	3.341	6.767
Nog te ontvangen rente	48	541
Nog te ontvangen bedragen	<u>3.712</u>	<u>23.540</u>
	7.101	30.848

1.5 Overlopende activa

	31-12-2017	31-12-2016
Vooruitbetaalde kosten	7.939	6613
Nog te ontvangen bedragen	297	0
Borg	3.650	3.650
	<u>11.886</u>	<u>10.263</u>

1.6 Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
Kas	0	3
SNS bank	113.718	23.151
SNS Meersparen	253	0
ASN Sparen	100.288	0
Money You Sparen	95.336	25.205
	<u>309.595</u>	<u>48.359</u>

2.1 Doelvermogen

	2017	2016
Stand begin jaar	3.447.208	3.098.957
Resultaat	219.615	348.251
Stand eind jaar	<u>3.666.823</u>	<u>3.447.208</u>

2.2 Voorziening studiekosten

	2017	2016
Beginstand per 1 januari	736.338	821.607
Uitgekeerde studiekosten	-296.567	-372.817
Vrijval verplichting studiekosten	-90.823	-94.068
Dotatie studiekosten	437.827	381.616
Eindstand	<u>786.775</u>	<u>736.338</u>

2.3 Voorziening uitkeringen

	2017	2016
Beginstand per 1 januari	417.226	577.423
Uitgekeerde uitkeringen	-217.834	-330.094
Vrijval verplichting uitkeringen	-29.763	-21.080
Dotatie uitkeringen	234.898	190.976
Eindstand	<u>404.527</u>	<u>417.225</u>

2.4 Crediteuren

	31-12-2017	31-12-2016
Crediteuren	5.178	22.427
Studiekosten crediteuren	9.423	3.288
	<u>14.601</u>	<u>25.715</u>

2.5 Belasting, loonheffing

	31-12-2017	31-12-2016
Afdrachten loonheffing	-109.326	-133.419
Ingehouden loonheffing Deelnemers	46.896	71.412
Ingehouden loonheffing Personeel	71.637	70.549
	<u>9.207</u>	<u>8.542</u>

2.6 Overlopende passiva

	31-12-2017	31-12-2016
Te betalen sociale verplichtingen	2.908	1.875
Nog te betalen bedragen	23.367	8.106
Nog te betalen accountantskosten	5.082	2.420
Vooruitgefactureerd / Overige	7.098	7.720
	<u>38.455</u>	<u>20.121</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Niet in de balans opgenomen verplichting is de maandelijkse huur van € 794,81.

Toelichting op de baten & lasten

3.1.1 Premie opbrengsten

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Premieontvangsten algemeen	288.555	295.000	293.497
Premieontvangsten individueel	31.670	30.000	24.856
Premieontvangsten individueel extra afdracht	1.939	0	11.829
	<u>322.164</u>	<u>325.000</u>	<u>330.182</u>

3.1.2 Arbeidsvoorwaardenmiddelen

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Arbeidsvoorwaardenmiddelen BIS-gezelschappen	601.250	601.250	601.250
Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen	177.953	0	122.802
Subsidie Sectorplan Cultuur	-1.215	0	0
	<u>777.988</u>	<u>601.250</u>	<u>724.052</u>

Bij de post 'Arbeidsvoorwaardenmiddelen BIS-gezelschappen' is een voorziening getroffen ad. € 21.500,00 betreffende de afdracht van Introdans 2017 en bij de post 'Arbeidsvoorwaardenmiddelen FPK-gezelschappen' is een voorziening getroffen ad. € 162.482,00 betreffende de afdracht 2017 (zie ook punt 1.3 'voorziening debiteuren').

3.2.1 Beheerslasten personeel

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Directie 0,3 fte:			
Bruto salaris	18.463	18.120	17.068
Vakantiegeld	1.363	1.338	1.282
Sociale lasten	2.868	2.814	2.776
Pensioen premies	3.894	3.822	3.610
Overig	2.595	2.547	2.449
	<u>29.183</u>	<u>28.641</u>	<u>27.185</u>
Secretariaat 0,8 fte:			
Bruto salaris	33.032	32.419	33.334
Vakantiegeld	2.468	2.422	2.462
Sociale lasten	5.989	5.877	5.957
Pensioen premies	4.533	4.449	4.552
Reiskosten woon-werk	1.717	1.685	1.707
Overig	434	426	83
	<u>48.173</u>	<u>47.279</u>	<u>48.095</u>
Totaal	<u>77.356</u>	<u>75.920</u>	<u>75.280</u>

3.2.2 Beheerslasten materieel

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Huisvesting:			
Huur	14.693	15.000	14.108
Schoonmaak	1.525	1.600	2.175
Gas, water, electra	1.013	940	0
	<u>17.231</u>	<u>17.540</u>	<u>16.283</u>
Kantoorkosten:			
Reis, verblijfkosten personeel	887	625	918
Kantoorbenodigdheden	132	113	283
Portokosten	178	113	74
Telefoonkosten	552	600	578
Kleine inventaris	188	500	1.324
Boeken / Abonnementen	69	175	183
Salarisadministratie	2.390	3.000	3.190
Bedrijfsverzekeringen	6.635	7.500	6.516
Accountantskosten	5.687	3.932	3.933
Bankkosten	663	750	504
Representatie	86	125	56
Kantinekosten	557	300	313
Contributies, lidmaatschappen	650	350	350
ICT kosten	5.673	8.625	8.820
Afschrijvingskosten	1.063	375	670
Bestuurskosten	6.883	7.525	6.862
Algemene Bedrijfskosten	0	0	17
	<u>32.295</u>	<u>34.608</u>	<u>34.591</u>
Totaal	<u>49.526</u>	<u>52.148</u>	<u>50.874</u>

3.2.3 Activiteitenlasten personeel

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Loopbaanbegeleiding 1 fte:			
Bruto salaris	56.259	55.215	53.370
Vakantiegeld	4.155	4.077	3.986
Sociale lasten	9.237	9.066	8.988
Pensioen premies	10.446	10.252	9.879
Overig	5.590	5.486	4.968
	<u>85.686</u>	<u>84.096</u>	<u>81.191</u>
Marketing / publiciteit 0,3 fte:			
Bruto salaris	13.014	12.772	12.579
Vakantiegeld	966	948	936
Sociale lasten	2.199	2.158	2.156
Pensioen premies	2.244	2.202	2.150
Overig	1.292	1.268	1.111
	<u>19.714</u>	<u>19.349</u>	<u>18.932</u>
Uitvoerend personeel 0,6 fte:			
Bruto salaris	29.107	28.567	29.343
Vakantiegeld	2.174	2.133	2.167
Sociale lasten	5.277	5.179	5.244
Pensioen premies	3.999	3.925	4.013
Overig	1.890	1.855	1.510
	<u>42.447</u>	<u>41.659</u>	<u>42.277</u>
Totaal	<u>147.847</u>	<u>145.103</u>	<u>142.400</u>

3.2.4 Activiteitenlasten materieel

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Reis, verblijfkosten personeel	887	625	918
Reis, verblijfkosten buitenland	3.349	1.500	5.595
Ontvangen onkostenvergoeding	-1.160	-1.000	-1.721
Uitvoeringskosten secretariaat	4.795	12.268	8.587
Marketing, publiciteit	23.762	7.500	5.659
Website	7.332	4.000	1.042
Jubileum	0	10.000	26.368
	<u>38.966</u>	<u>34.893</u>	<u>46.448</u>

3.2.5 Studiekosten dansers

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Vrijval verplichtingen studiekosten	-90.823	-35.000	-94.068
Nieuwe toekenningen studiekosten	428.346	385.000	353.873
Bijzonder potje studiekosten	9.481	12.500	27.743
	<u>347.004</u>	<u>362.500</u>	<u>287.548</u>

3.2.6 Uitkeringskosten dansers

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Vrijval verplichtingen uitkeringen	-29.763	-25.000	-21.080
Nieuwe toekenningen uitkeringen	234.898	335.000	186.462
Bijzonder potje uitkeringen	0	12.500	4.514
	<u>205.135</u>	<u>322.500</u>	<u>169.896</u>

3.3.1 Beleggingsresultaten

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Bewaar en beheerkosten	-31.593	-30.000	-31.326
Ongerealiseerde opbrengst	108.486	80.000	166.069
Gerealiseerde opbrengst	32.704	0	-19.753
Coupon rente	20.609	25.000	20.861
Dividend	28.920	25.000	19.647
	<u>159.126</u>	<u>100.000</u>	<u>155.498</u>

3.3.2 Diverse baten

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Rente baten	179	1.000	853
Diverse baten	17.230	17.230	1.303
	<u>17.409</u>	<u>18.230</u>	<u>2.156</u>

Het bedrag van € 17.230,00 was een reservering betreffende de overdrachtskosten van de administratie Omscholing Dansers in 2011. Het bedrag wordt toegevoegd aan het budget Marketing en Publiciteit.

3.3.3 Diverse lasten

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Afschrijvingskosten dubieuze debiteuren	191.229	21.500	87.673
Diverse lasten	10	0	37
Verhuiskosten	0	0	3.480
	<u>191.239</u>	<u>21.500</u>	<u>91.190</u>

Zie ook toelichting 3.1.2 betreffende de post Afschrijvingskosten dubieuze debiteuren.

Resultaat van baten en lasten

	31-12-2017	Begroting 2017	31-12-2016
Resultaat	<u>219.615</u>	<u>29.916</u>	<u>348.251</u>
	219.615	29.916	348.251

Het positieve resultaat is toegevoegd aan het Doelvermogen.